

Zaaknummer : 00524939
Ons Kenmerk : ODH-2018-00162071
Datum : - 5 FEB. 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 11 juli 2018 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw van woningen aan de Wethouder Schipperstraat 1 tot en met 41 en de Coornwinderlaan 26 tot en met 34 (even) te Berkel en Rodenrijs, gelegen in de gemeente Lansingerland. De werkzaamheden betreffen het slopen van de huidige bebouwing, het verwijderen van aanwezige beplanting en de nieuwbouw van 43 nul-op-de meter woningen. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 1 januari 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 13 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag van 11 juli 2018 en aanvullende informatie van 26 november 2018 en 20 december 2018 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf de datum van dit besluit tot en met 1 januari 2024.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
 - het aanbrengen van de permanente voorzieningen uiterlijk een week voorafgaand aan het plaatsen schriftelijk te melden;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het activiteitenplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.
- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis & gierzwaluw' van 5 juli 2018 en de aanvullende informatie van 26 november 2018.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Uiterlijk drie maanden voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden te worden overgelegd, e-mailadres vergunningen@odh.nl.
- 8 De aangetroffen nestlocaties van gierzwaluw mogen slechts ongeschikt worden gemaakt door het lichten van de dakpannen waar de nestlocaties zijn gesitueerd. Het gebruik van exclusion flaps mag niet worden toegepast.
- 9 Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de tijdelijke nestkasten die zijn gerealiseerd voor de gierzwaluw, te worden gecontroleerd op functionaliteit alvorens te starten met de werkzaamheden. De tijdelijke nestkasten voor de gierzwaluw moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.
- 10 Tijdelijke nestkasten van de gierzwaluw, mogen pas zes maanden na het realiseren van de permanente alternatieven worden verwijderd. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gierzwaluw. Indien blijkt dat de tijdelijke kasten in gebruik zijn genomen, mogen deze uitsluitend worden verwijderd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw.
- 11 De concrete locaties van de tijdelijke en permanente vleermuiskasten en het type dienen te worden gemeld via <http://vwww.vleermuiskasten.nl/>.
- 12 De tijdelijke vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.
- 13 De tijdelijke kasten voor de vleermuizen, mogen pas zes maanden na het realiseren van de permanente alternatieven worden verwijderd, na beëindiging van de werkzaamheden, waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke kast in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor al'e soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 11 juli 2018 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de sloop en nieuwbouw van woningen aan de Wethouder Schipperstraat 1 tot en met 41 en de Coornwinderlaan 26 tot en met 34 (even) te Berkel en Rodenrijs, gelegen in de gemeente Lansingerland. De werkzaamheden betreffen het slopen van de huidige bebouwing, het verwijderen van aanwezige beplanting en de nieuwbouw van 43 nul-op-de-meter woningen. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 1 januari 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Activiteitenplan gewone dwergvleermuis & gierzwaluw in het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20180611v01, 5 juli 2018;
- Aangepast voorlopig ontwerp Berkel en Rodenrijs (concept), Geesink Weusten architecten, 1 juni 2018;
- Aanvullend onderzoek vleermuizen, huismus en gierzwaluw in het kader van de Flora- en faunawet, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20141103v01, 6 november 2014;
- Aanvullend onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20171101v02, 14 november 2017.

Op 26 november 2018 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Asbestinventarisatie conform SC-540 – Complex 05.0, Solidé, documentnummer: R14.0201, 27 maart 2014;
- Asbestinventarisatie conform SC-540 – Complex 06.2, Solidé, documentnummer: R14.0202, 2 april 2014;
- Notitie reactie verzoek aanvullingen ontheffing Wet natuurbescherming Plangebied: complex 05/06 Berkel en Rodenrijs, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: NER20181113v01, 23 november 2018;
- Notitie plaatsen vleermuis- en gierzwaluwkasten plangebied complexen 05.0 en 06.2 Berkel en Rodenrijs, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: NER20150220v01, 23 februari 2015;
- Ecologisch werkprotocol gewone dwergvleermuis & gierzwaluw in het kader van de Wet natuurbescherming – Concept, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20181115v01, 26 november 2018;
- Planning W. Schipperstraat – concept, 3B wonen, 8 november 2018;
- Foto's van tijdelijke voorzieningen voor alle kopgevels rondom het plangebied.

Op 20 december hebben wij aanvullende informatie ontvangen met betrekking tot de alternatievenafweging.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 1 november 2018 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

De procedure is op 26 november 2018 hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 19 juli 2018 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gierzwaluw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden om opzettelijk nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het slopen van de woningen aan de Wethouder Schipperstraat 1 tot en met 41 en de Coornwinderlaan 26 tot en met 34 (even) te Berkel en Rodenrijs, gelegen in de gemeente Lansingerland. Na de sloop, worden 43 Nul-op-de-meter woningen gerealiseerd, waarvan 29 tussenwoningen, 6 eindwoningen en 6 beneden-bovenwoningen. Mogelijk worden de beneden-bovenwoningen vervangen door grondgebonden woningen. Tevens zullen bijbehorende parkeerplaatsen worden gerealiseerd en wordt het terrein opnieuw ingericht. De werkzaamheden zullen gefaseerd plaatsvinden en staan gepland vanaf de sloop in mei 2019 tot en met de nieuwbouw in het eerste kwartaal van 2020.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in de periode mei tot en met september 2017 onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de gierzwaluw en vleermuizen. De onderzoeken naar de gierzwaluw zijn uitgevoerd volgens het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, juli 2017). Voor vleermuizen zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn niet volledig uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol met betrekking tot de aanwezigheid van grotere winterverblijfplaatsen en zwermgedrag van vleermuizen. Het plangebied ligt niet centraal in het vleermuisnetwerk en er zijn geen grote steenmassa's op kruispunten van vliegroutes aanwezig. Daarnaast zijn gedurende de overige bezoeken geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van dergelijke verblijfplaatsen. De onderzoeken zijn uitgevoerd door één persoon in het veld. In de afgelopen jaren zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd in de directe omgeving van het huidige plangebied waardoor de populatie van de vleermuizen goed in zicht is gebracht. Wij achten voldoende onderbouwd waarom deze bezoeken niet volledig zijn uitgevoerd volgens het protocol en zijn van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Op 12 juni 2017, 26 juni 2017 en 11 juli 2017 is er in de avonduren een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Tijdens de veldbezoeken zijn twee nestlocaties aangetroffen in de te slopen woningen. Eén nestlocatie is aangetroffen onder de nok van de Wethouder Schipperstraat 11, waar het houten dakoverstek niet aansluit op de gevel. De tweede nestlocatie is aangetroffen in een kier tussen het dakoverstek en de dakgoot van de Wethouder Schipperstraat 2.

Door de werkzaamheden gaan twee aangetroffen nestlocaties van de gierzwaluw verloren. Er is daarmee sprake van overtreding van verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er is één paarverblijfplaats aangetroffen van de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaats bevindt zich op de kopse gevel van de Coornwinderlaan 34. Van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag uitgegaan worden dat deze tevens in gebruik zijn als winterverblijfplaats gedurende milde winters door één of enkele individuen (Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12, 2017). Tevens zijn een aantal overvliegende en foeragerende vleermuizen waargenomen. Ditaantal is echter laag en er is geen sprake van essentiële vliegroutes of foerageergebieden in of rondom het plangebied.

Door de werkzaamheden gaat de aangetroffen paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Hierbij wordt de gewone dwergvleermuis opzettelijk verstoord. Er is daarmee sprake van overtreding van verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het

'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis & gierzwaluw – In het kader van de Wet natuurbescherming' van 5 juli 2018, aangevuld met de aanvullende informatie 23 november 2018. Naast de maatregelen wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld dat aanwezig is op de locatie gedurende de werkzaamheden.

Gierzwaluw

De nestlocaties van de gierzwaluw worden buiten de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt door het plaatsen van exclusion flaps. De kwetsbare periode loopt van 15 april tot en met 15 augustus. Er zijn in 2015, tien tijdelijke gierzwaluwnestkasten aan de gevels aangebracht. Naast de tijdelijke voorzieningen worden gedurende de werkzaamheden totaal 24 inbouwkasten ingebouwd aan de kopgevels van de woningen.

Gewone dwergvleermuis

Tenminste vijf dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de bebouwing waar de paar- en winterverblijfplaats is aangetroffen ongeschikt gemaakt door het plaatsen van exclusion flaps. Uiterlijk 15 februari 2019 worden vier tijdelijke vleermuiskasten gerealiseerd. Tevens zijn in 2015 reeds 12 tijdelijke voorzieningen getroffen. De permanente vleermuisinbouwkasten worden tijdens de werkzaamheden ingebouwd onder leiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gewone dwergvleermuis. Bij de permanente inbouwvoorzieningen voor de gewone dwergvleermuis wordt rekening gehouden met de aanvliegroete en verlichting.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden die plaatsvinden gaan twee nestlocaties van de gierzwaluw en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren.

Gierzwaluw

De nestlocaties van de gierzwaluw worden buiten de kwetsbare broedperiode ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken gebeurt door lichten van de dakpannen. Het plaatsen van exclusion flaps is geen gebruikelijke methode en daarmee niet bewezen effectief. Exclusion flaps worden daarom niet toegestaan als maatregel voor het ongeschikt maken van nestlocaties van de gierzwaluw. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 8. In 2015 zijn tien tijdelijke alternatieve nestkasten geplaatst buiten de invloedsferen van de werkzaamheden. Hiermee wordt voldaan aan de gewenningsperiode van zes maanden. De tijdelijke nestkasten bevinden zich binnen een straal van 100 à 200 meter van de huidige nestlocaties, zijn opgehangen op minimaal vijf meter hoogte en hebben een vrije aanvliegroete. Daarnaast zijn ze vrij van verstoring. De nestkasten bieden een alternatieve nestgelegenheden die de gierzwaluwen kunnen gebruiken wanneer de huidige nestplaatsen ongeschikt worden gemaakt en verloren gaan. De gierzwaluwen kunnen gebruikmaken van de alternatieven als zij terugkomen in het broedseizoen van 2020. Tegen die tijd staat de bouw gepland van de nieuwbouwwoningen in het plangebied waar tevens 24 permanente voorzieningen worden ingebouwd in de kopgevels van de woningen. De permanente inbouwkasten geven de gierzwaluwen de kans om op dezelfde gevels als de huidige nestlocaties, nieuwe nestplaatsen in gebruik te nemen. Tijdens de realisatie van de permanente voorzieningen, maar ook daarna, wordt rekening gehouden met de aanvliegroete. Aangezien de alternatieve tijdelijke nestkasten in kwaliteit niet geheel overeenkomen met de oorspronkelijke nestplaatsen van de gierzwaluw, is overcompensatie belangrijk. Hoe meer alternatieve verblijfplaatsen er worden gerealiseerd, hoe groter de kans dat ten minste één kast geschikt bevonden wordt. De tijdelijke voorzieningen bieden deze kans. Daarnaast worden er in de nieuwe situatie permanente voorzieningen gerealiseerd. Wij achten de mitigerende maatregelen voldoende om te compenseren voor de nesten van gierzwaluw die verloren gaan. Door de getroffen maatregelen is aannemelijk gemaakt dat de gierzwaluw in de omgeving aanwezig blijft.

In 2015 zijn reeds 10 tijdelijke gierzwaluwnestkasten gerealiseerd op de gevels van de omliggende bebouwing. Aangezien de nestkasten reeds in 2015 zijn gerealiseerd is het onduidelijk of de nestkasten momenteel toegankelijk en in goede staat zijn om in nestlocaties voor de gierzwaluw te voorzien. Dit houdt in dat de kasten voorafgaand aan de werkzaamheden en minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te

worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw. Dit is opgenomen in voorschrift 9.

De tijdelijke voorzieningen voor de gierzwaluw mogen pas worden verwijderd, minimaal één volledig broedseizoen na het realiseren van de permanente voorzieningen en nadat de werkzaamheden zijn afgerond. De verwijdering dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige met kennis van de gierzwaluw. Indien blijkt dat de tijdelijke kasten in gebruik zijn genomen, mogen deze uitsluitend worden verwijderd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw. Dit is opgenomen in voorschrift 10.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de herinrichting van het plangebied niet leidt tot verslechtering van de instandhouding van de gierzwaluw.

Gewone dwergvleermuis

Minimaal vijf dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, wordt de bebouwing waar de paar- en winterverblijfplaats is aangetroffen ongeschikt gemaakt. Dit gebeurt buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, die loopt van 15 augustus tot en met 15 oktober. Na de kraamperiode van vleermuizen, verhuizen vleermuizen naar de paarverblijfplaatsen. Tussen het kraam- en paarseizoen zit een periode van een maand. Het kan echter voorkomen dat de gewone dwergvleermuis eerder (of later) gebruik maakt van de paarverblijfplaats dan de aangegeven kwetsbare periode. Door de paarverblijfplaats ongeschikt te maken door middel van exclusion flaps, kan worden voorkomen dat vleermuizen worden opgesloten in de verblijfplaatsen. In februari 2015 zijn 12 tijdelijke nestkasten voor vleermuizen opgehangen van type Schwegler 1FF. Deze vleermuiskasten zijn geschikt om te gebruiken ter vervanging van paarverblijfplaatsen. Daarnaast worden uiterlijk 15 februari 2019 nog vier tijdelijke vleermuiskasten geplaatst (type Schwegler 1FF). Door plaatsing van de voorzieningen in februari 2019 wordt voldaan aan de gewenningsperiode voor vleermuizen. De tijdelijke vleermuiskasten zijn, dan wel worden opgehangen binnen 200 meter van het plangebied, maar wel buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De kasten zijn en worden op vijf meter hoogte opgehangen en hebben een vrije aanvliegroute. Daarnaast is er geen directe lichtbron aanwezig die de kasten verlicht. Tijdens de werkzaamheden worden 4 permanente vleermuis inbouwkasten op verschillende kopgevels van de nieuwe woningen gerealiseerd. Ook deze voorzieningen worden niet verlicht, zijn te allen tijde beschikbaar en hebben een vrije aanvliegroute. Door de verschillende oriëntaties op de gevels worden verschillende microklimaten aangeboden voor de vleermuizen om te gebruiken. De alternatieve vleermuiskasten en de maatregelen die worden genomen bij het plaatsen hiervan, bieden voldoende functionele alternatieven. Het is derhalve aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig blijft. Hiermee is de gunstige staat van de soort gegarandeerd.

Van belang is dat de aangebrachte permanente vleermuisvoorzieningen worden aangemeld op www.vleermuiskasten.nl. Op deze wijze komt er meer inzicht waar kasten zijn geplaatst. Dit hebben wij in voorschrift 11 opgenomen.

De tijdelijke vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Dit hebben we opgenomen in voorschrift 12.

De tijdelijke vleermuiskasten die worden gerealiseerd, mogen pas worden verwijderd, minimaal 6 maanden na het realiseren van de permanente verblijfplaatsen, wanneer deze functioneel zijn en nadat de werkzaamheden zijn afgerond. De verwijdering van de nestkasten dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige met kennis van de gewone dwergvleermuis. Het ongeschikt maken dient te gebeuren

buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, wanneer de soort actief is. Indien blijkt dat de tijdelijke vleermuis kast in gebruik wordt genomen, dient de verwijdering te worden uitgesteld totdat de kast niet meer in gebruik is. Dit is opgenomen in voorschrift 13.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de herinrichting van het plangebied niet leidt tot verslechtering van de instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van de belangen 'volksgezondheid en de openbare veiligheid' en 'dwingende redenen van groot openbaar belang en voor het milieu gunstige effecten'.

De omstandigheden in de woningen van het plangebied zijn slecht. De fundering van de woningen ligt op staal, wat in combinatie met opdrukend grondwater leidt tot vochtproblemen in de woningen. Extra gewichtsbelasting van het water in de kruipruimten op de fundering en wisselende grondwaterstanden leiden tot scheurvorming en slechte kwaliteit van de gevels, opbollende, verende en zakkende grondvloeren en slechte kwaliteit van de buitengevelkozijnen. Door de slechte isolatie en beperkte ventilatiemogelijkheden is er sprake van een slecht binnenklimaat. Hierdoor kunnen zich schadelijke stoffen ophopen. De vochtproblemen met de slechte isolatie samen kunnen leiden tot gezondheidsproblemen, zoals astma. De woningen zijn energie-onzuinig en de hoge luchtvochtigheid heeft geleid tot de aanwezigheid van bruinrot en houtworm. Bruinrot en houtworm leiden tot verslechtering van de constructie van de bebouwing. Naast de slechte kwaliteit van de woningen is tevens asbest aanwezig in verschillende onderdelen van de woningen. Uit de asbestrapportages blijkt dat er in woningen sprake is van niet-hechtgebonden asbest. De aanwezigheid hiervan leidt tot gevaar voor de bewoners. In de asbestrapportages wordt geadviseerd om de asbesthoudende toepassingen te laten saneren voor de veiligheid van de bewoners.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van CO₂-uitstoot leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Woningbouwcoöperaties dragen bij aan de klimaatafspraken door woningen in energie en duurzaamheid te verbeteren. De slecht geïsoleerde woningen aan de Wethouders Schipperstraat en Coornwinderlaan zorgen voor een hoge CO₂ uitstoot. De sloop van de bestaande woningen en de nieuwbouw van nul-op-de-meter-woningen dragen bij aan het terugdringen van de CO₂ uitstoot en tevens aan het verduurzamen van de woonwijk. Met het project wordt dan ook een bijdrage geleverd aan het behalen van de klimaatdoelstellingen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen 'volksgezondheid en de openbare veiligheid' 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van de handeling optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek omdat de huidige woningen worden gesloopt en daar nieuwbouw voor terugkomt. Vanwege de slechte isolatie van de bebouwing, de vochtproblemen, de aanwezigheid van niet-hechtgebonden asbest en de aanwezigheid van bruinrot en houtworm is het noodzakelijk om de bebouwing te renoveren of te slopen. Renovatie is gezien de slechte staat van de woningen echter financieel niet verantwoord en leidt - net als sloop - tot negatieve effecten op de nest- en verblijfslocaties van de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Bovendien zijn de bestaande woningen niet geschikt om, door middel van renovatie, om te vormen tot nul-op-de-meter-woningen. Met renovatie kunnen de beoogde duurzaamheidsdoelstellingen van het project dan ook niet gehaald worden.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze van uitvoering, wordt schade aan de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.